

## Anmälade företag

FS Gas Transport AB, 559164-7580, c/o TMF Sweden, Sergels Torg 12,  
111 57 Stockholm

Ombud: advokaten AA

## Saken

Anmälan enligt 4 kap. 6 § konkurrenslagen (2008:579) om företagskoncentration;  
överföring av gas

---

## Beslut

Konkurrensverket lämnar FS Gas Transport AB:s förvärv av ensam kontroll över  
Swedegas Holding AB (publ), 556976-3765, utan åtgärd.

## Den anmälda företagskoncentrationen

1. FS Gas Transport AB (FS Gas) anmälde den 21 september 2018 förvärv av ensam kontroll över Swedegas Holding AB och därigenom även dess helägda dotterbolag Swedegas AB (gemensamt Swedegas).
2. Efter att ha blivit uppmärksammat på att Konkurrensverket preliminärt bedömde att företagskoncentrationen kunde medföra vissa farhågor från konkurrenssynpunkt, inkom FS Gas den 23 oktober 2018 med en begäran att Konkurrensverket under tio (10) arbetsdagar skulle stoppa löptiden för den frist om tjugofem (25) arbetsdagar som anges i 4 kap. 11 § konkurrenslagen (2008:579), KL. Begäran gjordes för att företaget skulle ges utrymme att vidta vissa åtgärder och för att Konkurrensverket skulle få rimlig tid att analysera den information FS Gas avsåg lämna och ställa kompletterande frågor.
3. Konkurrensverket beslutade den 25 oktober 2018 att i enlighet med 4 kap. 17 § andra stycket KL tillfälligt under åtta (8) arbetsdagar stoppa löptiden för den frist som anges i 4 kap. 11 § KL. Detta innebar att beslut om att antingen genomföra en särskild undersökning av koncentrationen eller lämna koncentrationen utan åtgärd skulle meddelas senast den 7 november 2018.

## Berörda företag

### FS Gas

4. FS Gas är ett bolag i First State Investment-sfären (FSI). FSI kontrollerar genom sina investeringsfonder ett antal portföljbolag över hela världen. Två av dessa bolag har verksamhet i Sverige, HH Ferries AB som driver färjelinjen Helsingborg–Helsingör och Weum Gas AB, tidigare E.ON Gas Sverige AB (Weum Gas).
5. Weum Gas förvärvades av FSI under 2018 och bedriver verksamhet i form av distribution av gas genom flera lokala och regionala distributionsnät i sydvästra Sverige. Totalt består nätverket av ca 1 925 km lokala distributionsledningar fördelade över 25 kommuner. Detta gör Weum Gas till den största distributören av gas i Sverige.
6. Av FSI:s totala omsättning under föregående räkenskapsår hänförde sig cirka 1 095 miljoner kronor till Sverige. Weum Gas omsatte under föregående räkenskapsår cirka 444 miljoner kronor<sup>1</sup>.

---

<sup>1</sup> Uppgiften avser E.ON Gas Sverige AB:s verksamhet för gastransport, dvs. den verksamheten som i dag är Weum Gas.

**Swedegas**

7. Swedegas huvudsakliga verksamhet består i att tillhandahålla nödvändig infrastruktur för överföring, så kallad transmission, av naturgas och biogas. Swedegas transmissionsnät startar vid Dragör-stationen i Danmark och sträcker sig i Sverige från Trelleborg i syd längs västkusten upp till Stenungssund och en liten del österut mot Gislaved. Swedegas kunder utgörs av distributionsnätägare och ett antal direktanslutna industrikunder. Med undantag för Weum Gas är distributionsnätägarna kommunala energibolag.
8. Swedegas totala omsättning uppgick under föregående räkenskapsår till cirka 418 miljoner kronor, varav cirka 407 miljoner kronor hänförde sig till Sverige.

**Konkurrensverkets utredning**

9. Konkurrensverket har ålagt båda parter att inkomma med handlingar, såsom avtal, strategidokument och statistik, samt svara på frågor om marknadsförhållanden. Konkurrensverket har även hållit separata möten med parterna, bland annat i syfte att få en närmare förståelse för deras respektive avgiftsmodeller.
10. För att få en indikation på marknadsaktörers syn på den aktuella koncentrationen har Konkurrensverket kontaktat bland andra Swedegas samtliga kunder och de tio största av Weum Gas kunder. Kunskap om marknadsförhållanden har också inhämtats från tjänstemän på Energimarknadsinspektionen (Ei).

**Marknadsförhållanden**

11. Den svenska infrastrukturen för överföring av natur- och biogas utgörs i huvudsak av Swedegas transmissionsnät i sydvästra delen av Sverige och därtill anslutna distributionsnät. Ytterligare gasnät är stadsgasnätet i Stockholm, som förses med gas från en LNG<sup>2</sup>-anläggning i Nynäshamn, samt ett antal mindre biogasnät som är anslutna till biogasanläggningar.
12. Gasnätet kan principiellt delas in i två delar med avseende på trycknivå och funktion. Transmissionsnätet, som är koncessionspliktigt<sup>3</sup>, utgörs av ett högtrycksnät (upp till 80 bar<sup>4</sup>) bestående av stamledning, grenledningar samt mät- och reglerstationer (MR-stationer). Transmissionsnätet är konstruerat för att transportera stora mängder gas långa sträckor. Swedegas, som äger

---

<sup>2</sup> Liquid Natural Gas, naturgas i flytande form, transporteras normalt i fartyg och förgasas före det förs in i ett gasnät.

<sup>3</sup> Transmissionsnätägaren måste inneha koncession som erhålls från regeringen. Koncessionen ger transmissionsnätägaren ett legalt monopol.

<sup>4</sup> Bar är en enhet för tryck där 1 bar ungefär motsvarar trycket av vikten 1 kg/cm<sup>2</sup>.

transmissionsnätet, har ansvar för transporten av gas till och med MR-stationerna. Från MR-stationerna utgår sedan distributionsnät med lägre tryck (normalt 4 bar).

13. Genom distributionsnäten, som inte är koncessionspliktiga, levereras gas till slutkunder av varierande storlek, exempelvis industrier och villakunder. Utöver Weum Gas är ytterligare fyra distributionsnätägare anslutna till Swedegas transmissionsnät. Samtliga är kommunägda energibolag som levererar gas via stadsnät. Vidare är ett fåtal industrikunder direktanslutna till transmissionsnätet. För att vara anslutna till transmissionsnätet betalar distributionsnätägare och direktanslutna industrikunder en anslutnings- och en överföringsavgift till Swedegas.
14. Den svenska gasmarknaden är reglerad genom naturgaslagen (2005:403). Syftet med regleringen är att säkerställa att naturgasföretagens verksamhet bedrivs effektivt till låga kostnader. Transmissions- och distributionsföretag är skyldiga att ansluta kunder till sina nät på skäliga, objektiva och icke-diskriminerande villkor. Regleringen ska säkerställa att företagen får skälig täckning för sina kostnader och rimlig avkastning på det kapital som krävs för att driva verksamheten.
15. Ei fastställer i förväg de samlade intäkter som ett naturgasföretag högst får ta ut under en kommande tillsynsperiod, så kallad intäktsram. Intäktsramen fastställs var fjärde år och bestämmer nivån på de avgifter som respektive företag får ta ut från det samlade kundkollektivet.
16. Intäktsramen ska täcka skäliga kostnader för att bedriva verksamheten och ge en rimlig avkastning på det kapital som krävs för att bedriva verksamheten. Intäktsramen reglerar endast de totala intäkterna, vilket gör att det finns utrymme för nätägare att fördela intäkter för olika kundgrupper och över den reglerade fyraårsperioden. Systemet innebär också att det är möjligt att t.ex. höja avgifterna för hela eller delar av övriga kundkollektivet när företaget tappat en kund. Dock är kravet att avgifterna ska vara skäliga, objektiva och icke-diskriminerande.
17. Förutom intäktsramen ska Ei även godkänna företagens metoder för att fastställa såväl anslutnings- som överföringsavgifter.
18. Företag som bedriver nätverksamhet, dvs. transmission, distribution, LNG-förgasning eller lagring av naturgas, får inte bedriva handel med gas. I dagsläget berörs totalt sju företag av regleringen, däribland Swedegas och Weum Gas.

## Bedömning

### Relevant marknad

19. Avgränsning av relevant marknad är ett verktyg som används för att finna och fastställa gränserna för konkurrensen mellan företag. Det huvudsakliga syftet med att avgränsa relevant marknad är att på ett systematiskt sätt fastställa vilka konkurrensmässiga begränsningar de berörda företagen utsätts för.<sup>5</sup>
20. Den relevanta produktmarknaden omfattar i första hand de produkter eller tjänster som köparna anser vara utbytbara, dvs. sådana produkter eller tjänster som på grund av pris, funktion och egenskaper i övrigt kan tillfredsställa samma behov hos köparen. Den relevanta geografiska marknaden omfattar det område inom vilket de berörda företagen tillhandahåller de relevanta produkterna eller tjänsterna, inom vilket konkurrensvillkoren är tillräckligt likartade och som kan skiljas från angränsande geografiska områden på grund av väsentliga skillnader i konkurrensvillkoren.
21. EU-kommissionen har i flera ärenden identifierat överföring av gas genom transmissionsnät som en separat produktmarknad skild från marknaden för överföring av gas genom distributionsnät.<sup>6</sup> EU-kommissionen har vidare ansett att den geografiska marknaden för transmissionsnät respektive distributionsnät för gas utgörs av respektive nätverk eller att marknaden som störst är nationell.<sup>7</sup>
22. I anmälan hänvisar FS Gas till kommissionens tidigare definitioner. För Konkurrensverkets beslut har det inte varit nödvändigt att slutligt fastställa de relevanta marknaderna eftersom koncentrationen oavsett marknadsavgränsning inte väntas ge upphov till ett påtagligt hämmande av effektiv konkurrens.

### Koncentrationens effekter

23. Enligt 4 kap. 1 § KL har Konkurrensverket att bedöma om en företagskoncentration är ägnad att påtagligt hämma förekomsten eller utvecklingen av en effektiv konkurrens inom landet i dess helhet eller en avsevärd del av det.
24. Mellan Weum Gas och Swedegas verksamheter föreligger ett vertikalt samband där Weum Gas, i egenskap av distributionsnätägare, är kund till

---

<sup>5</sup> Kommissionens tillkännagivande om definition av relevant marknad i gemenskapens konkurrenslagstiftning, EGT C 372, 9.12.1997, p. 2.

<sup>6</sup> Se bl.a. kommissionens beslut i COMP/M.8358 p. 15 och COMP/M.8953 p. 11.

<sup>7</sup> Ibid.

Swedegas som äger transmissionsnätet. Weum Gas är Swedegas största kund.

25. Det är i allmänhet mindre sannolikt att vertikala koncentrationer påtagligt hämmar en effektiv konkurrens än horisontella koncentrationer. I vissa fall kan dock vertikala koncentrationer medföra negativa effekter på konkurrensen. Det gäller framför allt om koncentrationen leder till konkurrensbegränsande avskärmning på ett sätt som ger det sammanslagna företaget möjlighet att höja priset i något led. För att en avskärmning ska aktualiseras behöver det sammanslagna företaget dels ha möjlighet, dels ha incitament att genomföra en avskärmning.
26. Konkurrensverket har undersökt om den nu anmälda koncentrationen, med beaktande av regleringen på området, skulle kunna ge upphov till konkurrensbegränsande effekter till följd av det vertikala förhållandet mellan parterna.
27. Som framgått finns det i dag ett fåtal industrikunder som är direktanslutna till Swedegas transmissionsnät. Skäl för direktanslutning kan vara att kunden har behov av högt gastryck eller att det inte finns något nära beläget distributionsnät.
28. Det har under utredningen framkommit att det finns kunder anslutna till Weum Gas som övervägt att i stället ansluta sig till direkt till Swedegas transmissionsnät, eftersom de bedömt att detta skulle kunna vara lönsamt. Det rör sig om kunder som förbrukar relativt stora volymer. Frågan är om koncentrationen leder till ökad risk för att industrikunder får det svårare att direktansluta till Swedegas transmissionsnät.
29. Swedegas avgiftsmodell är uppbyggd så att Swedegas bland annat tar ut en särskild avgift från kunder med fler än en anslutningspunkt i ett uttagsområde<sup>8</sup>, avgift för extra områdeskapacitet. Denna avgift är beroende av antalet anslutningspunkter till transmissionsnätet samt högsta kapacitetsuttag per månad i uttagsområdet.
30. En industrikund som är direktansluten till transmissionsnätet har normalt endast en anslutningspunkt. Weum Gas har däremot flera anslutningspunkter i de uttagsområden där företagets distributionsnät finns. Eftersom avgiften för extra områdeskapacitet redan i dag går förlorad för Swedegas om en kund väljer att direktansluta till transmissionsnätet i stället för till Weum Gas, kan det redan före koncentrationen vara mer lönsamt för Swedegas att ansluta industrikunder via Weum Gas distributionsnät. Konkurrensverkets utredning ger dock inte stöd för att koncentrationen ökar

---

<sup>8</sup> Swedegas transmissionsnät är indelat i fyra uttagsområden

riskerna för att det sammanslagna företaget försvårar för industrikunder att direktansluta till Swedegas transmissionsnät på ett sätt som påtagligt hämmar konkurrensen.

31. En annan fråga har varit om det sammanslagna företaget, genom Swedegas, efter koncentrationen kan komma att gynna sin verksamhet nedströms och tillämpa diskriminerande villkor mot andra distributionsnätägare än Weum Gas. Mot detta talar att Swedegas har skyldighet att tillämpa avgifter som är skäliga, objektiva och icke-diskriminerande. Därtill har Swedegas skyldighet att publicera företagets avgiftsmodell på sin webbplats, vilket medför en transparens mot såväl Ei som gasnätsföretagens kunder. Det har inte heller framkommit uppgifter som stödjer slutsatsen att koncentrationen skulle öka sannolikheten för sådan diskriminering på ett sätt som påtagligt hämmar en effektiv konkurrens.
32. Mot bakgrund av vad som framförts ovan bedömer Konkurrensverket att den anmälda företagskoncentrationen inte är ägnad att påtagligt hämma förekomsten eller utvecklingen av en effektiv konkurrens inom landet i dess helhet eller en avsevärd del av det.

---

Detta beslut har fattats av ställföreträdande generaldirektören. Föredragande har varit Henrik Björk.

Karin Lunning

Henrik Björk

Detta beslut publiceras på Konkurrensverkets webbplats.